

Kršćanska biblioteka

www.monfortanci.com

KRITERIJI LJUDSKE ZRELOSTI

Kriteriji ljudske zrelosti

A nijedna osoba ne može duhovno sazrijevati bez ustrajnog i sustavnog rada na samoj sebi. Općepoznata je psihološka istina da se ne može ostvariti autentična ljudskost ako čovjek ne dovede do izražaja, punog razvoja sve dimenzije svoje osobnosti. Stoga tvrdimo da za kršćanina, ako želi ostvariti osobnu zrelost nije dovoljno da može prilagođeno djelovati u međuljudskim odnosima. Također nije dovoljno ni samo to da može sam riješiti svoje nutarnje konflikte i intimne probleme. Da bi kršćanin mogao ostvariti osobnu zrelost, potrebno je i to da razvija i proživljava svoj odnos s Kristom.

To ipak ne znači da gubimo vlastiti identitet. Naprotiv, po duhovnome životu postajemo sve više ono za što smo stvoreni i sve se više razvijaju naše najplemenitije sposobnosti i osobine značaja.

Mijenja se naše shvaćanje života: vidimo ga kao Božji dar; izoštrava se percepcija moralnih vrednota: vidimo da je bolje biti dobar i miroljubiv nego sebičan i svadljiv, premda ni nama to ne uspijeva u svakoj prilici; uočavamo važnost ljudske osobe i shvaćamo što pomaže istinskome dobru; naša je motivacija pročišćena: želimo dobro i kreposti. Prisutnost Duha, dalje, čini našu savjest osjetljivom za Božju prisutnost u svijetu. Duh potiče neodlučne da izgrađuju bratsku zajednicu. Sve te dobre želje i nakane znakovi su da Duh Božji doista prebiva u našim srcima, a sve smo to dobili već krštenjem. Evo nekih kriterija za vrednovati ljudsku zrelost koji se nadahnjuju na školi personalne psihologije:

Kriteriji su iz knjige G. Allport – Psihologija ljudske osobnosti

1. Zreo čovjek ima svoj ja, misli svojom glavom, odlučuje svojom voljom. Uspješno se brani od iracionalnih i negativnih utjecaja i svoje naravi svoje naravi i okoline.
2. Ima prijatelje, sposoban je voljeti ljude, živjeti za njih i s njima. Ima osoba u čiji život ulazi s prijateljskom ljubavlju i kojima dozvoljava da uđu u njegov život s istom ljubavlju.
3. Uravnotežen je na području osjećajnosti, ne podleže eksploziji srdžbe, sljepilu euforije, ropstvu strasti. Ne guši svoje osjećaje u alkoholu, drogama, sanjarenju, psokama. Nije sputan uskogrudnim brigama, zarobljen u svoj sebični svijet. Teške osjećaje savladava smireno, bez ispada, bez dramatiziranja, ne pribjegava praznovjerju. Prihvaća sebe, podnosi osjećaj frustriranosti, na neprijateljstva i neprihvatanja ne uzvraća agresivnošću ili neprijateljstvom.
4. Ima jasan životni cilj. Svoje misli riječi i djela usmjeruje prema njemu. Sve vrijeme stavlja u službu cilja. Koncentriran je na cilj i ne zarobljava se ni uspjesima, ni neuspjesima, ni poslom, ni odviše sitničavima pravilima života.
5. Realistički gleda na život i spreman je na zalaganje. Objektivno sudi o stvarima, događajima i osobama, sposoban je rješavati probleme praktičnog života i društvenih odnosa, ustrajan je u ostvarivanju planova. Ocjenjuje realno okolnosti, uspijeva u svom naumu u to ga potiče da se još više zalaže.
6. Objektivno gleda na sebe i sprema je na humor. Ne živi u iluzijama; ne laže sebi; ne uzdiže se i ne ponižava se. Objektivno ocjenjuje sposobnosti i ograničenosti, mjesto u društvu, rad. Na manjkavosti reagira blagim humorom, prihvaćajući stvarnost kakva jest.
7. Stalno proširuje svoj životni nazor, obogaćuje iskustvo. Spreman je na razgovor, stalnu korekturu, mijenja sudove jakim dokazima koje prihvaća od pametnijih, učenijih, zrelijih, boljih ljudi.

8. Preuzima na sebe odgovornost za svoje čine i za čine onih koji su radili po njegovoj naredbi, volji, pod njegovim utjecajem; po njegovu primjeru. Ne umanjuje, niti uvećava odgovornost za svoje čine.
9. U teškoćama oslanja se maksimalno na sebe. Ne opterećuje druge. Teškoće podnosi strpljivo, nije impulzivan, ne oklijeva, nije tjeskoban. No spremno prihvaća pomoć kada mu je, potrebna.
10. Pronalazi ravnotežu između otvorenosti i zatvorenosti: ne gubi se u društvu i ne bježi u izolaciju. Ima vremena za sebe, ne isključujući druge. Drugima prilazi kao individuum, a u individualnosti je svjestan drugih. Individualnošću obogaćuje druge, a oni njega obogaćuju svojom raznolikošću.
11. Prihvaća druge sa svim kvalitetama i slabostima, s njihovom širinom i skućenošću; prihvaća ih kao drukčije. Zna da je prihvaćanje drugoga temelj dijaloga i prilagođivanja, a neprihvatanje drugoga izvor neuroze, agresivnosti, bojažljivosti, egoističnih reakcija kao i lažnog ponašanja. U odgoju prevelika sistematičnost i uniformiranost mogu ugušiti osobnost.
12. Prihvaća kritiku i sugestiju, pa i ne dobronamjernu, misleći ha ono što se govori, a ne tko govori; znajući da će mu neprijatelj reći ono što mu se prijatelj ne usudi reći.
13. Usmjeruje sve težnje i aktivnosti da ostvari životni poziv. Životnim nazorom na svijet osmišljava svaku misao, riječ, djelovanje. Cjelovito gleda na život. Vjerom (ukoliko ne traži vlastitu sigurnost, interes i sentimentalno zadovoljstvo) formira ljestvicu vrednota podvrgavajući niže višima.
14. Hrabro se suočava s tragičnim, nepredviđenim situacijama koje dovode u pitanje životno opredjeljenje, zvanje, ili samu egzistenciju (smrt drage osobe, neuspjeh u poslovima, politički neuspjeh, nepravda, gubitak dobrog glasa, bolest koja ga diskvalificira, neostvarenje pravedne težnje...). U takvim situacijama dolazi do izražaja čovjekova vitalnost, energija, hrabrost, pozitivni konstruktivni snalažljivi duh. Ako možeš gledati kako se ruše neke stvari u životu ostati miran, i nakon toga ići naprijed - ti si zreo čovjek.